

ANDERSEN®

A magyar transzferár szabályokról röviden

2023. Március

Bevezető

A hazai és nemzetközi szabályozási környezet fejlődésével egyre nagyobb hangsúly kerül a gazdasági társaságok átlátható, prudens működésére. Egyes elemzők szerint a globalizációnak köszönhetően a világkereskedelem több mint 60 százaléka kapcsolt vállalkozások között zajlik. A jelenlegi, meglehetősen globalizált gazdaságban, ahol a multinacionális vállalkozások kiemelkedő szerepet töltenek be, a transferárazás kulcsfontosságú kérdés az OECD és az Európai Unió napirendjén is. A vállalatcsoportok számára ebből adódóan elengedhetlenné vált, hogy a rájuk vonatkozó transferár szabályokat is körültekintően alkalmazzák.

Gyakran jelenthet azonban kihívást a csoporton belüli ügyletek árazása, annak a feltérképezése, hogy mely tranzakciókat szükséges évről-évre dokumentálni. A hatályba lépett törvénymódosítás fontos változásokat tartalmaz a transferárazással kapcsolatban. Az új már 2022-re hatályos adatszolgáltatási kötelezettség alapján várhatóan számosabb, de egyúttal célozottabb adóellenőrzés fog indulni.

A transferár...

az az ár, amelyet ugyanazon cégcsoportba tartozó – kapcsolt – vállalatok egymás között végrehajtott ügyleteik vonatkozásában alkalmaznak.

A független felek között, hasonló körülmények esetén alkalmazandó/alkalmazott ár a szokásos piaci ár.

A szokásos piaci ár elve azt a követelményt jelenti, hogy a kapcsolt vállalkozásoknak úgy kell az árakat kialakítaniuk, mintha függetlenek lennének egymástól.

Mi a transferárazás jelentősége?

A nemzetközi vállalatcsoportok tagjai különböző országokban eltérő mértékű adóterhek kötelesek teljesíteni. A köztük megvalósuló tranzakciók árazása ezért adóalap módosításra, valamint az adófizetési kötelezettség mesterséges átcsoportosítására adhat lehetőséget.

Az adóhatóságok számára ezért kiemelt jelentőségű a vállalatcsoporton belül alkalmazott árak, a tranzakciók nyilvántartásának, dokumentációinak folyamatos ellenőrzése. A magyar szabályozás összhangban van az Európai Unió vonatkozó szabályrendszerével, valamint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kiadott transferár iránymutatásokkal is.

Mikor tekintendő két vállalat egymással kapcsoltnak?

A hatályos jogszabályok értelmében akkor minősül két gazdasági társaság kapcsolatnak, ha

- egyik a másikban többségi befolyással rendelkezik;
- egy harmadik vállalat mindkettőben többségi befolyással rendelkezik.

A tulajdoni részesedések vizsgálatakor tehát – szemben sok más országgal – Magyarországon többségi befolyás megléte szükséges ahhoz, hogy kapcsoltág alakuljon ki a két fél között. Fontos azonban, hogy **nem csak a közvetlen, hanem a közvetett befolyás** is kapcsoltágot eredményeztet.

Kapcsoltág alakul ki abban az esetben is, ha...

... ugyanazon személy két (vagy több) vállalat üzleti és pénzügyi politikájára döntő befolyást gyakorol, ebben az esetben tehát az **ügyvezetésük megegyezik**.

Minden kapcsolt ügyletre vonatkozóan szükséges nyilvántartást készíteni?

Nem, bizonyos vállalatok és tranzakciók mentesülnek a transzferár nyilvántartási kötelezettség alól. Vállalati méretet tekintve, nem szükséges nyilvántartást készítenie

- ◀ a **mikrovállalkozásoknak**, amelyek 10 főnél kevesebb személyt foglalkoztatnak és éves nettó árbevételük vagy mérlegfőösszegük legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg;
- ◀ a **kisvállalkozásoknak**, amelyek 50 főnél kevesebb személyt foglalkoztatnak és éves nettó árbevételük vagy mérlegfőösszegük legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

A tranzakció jellege alapján, többek között nem szükséges dokumentálni a kapcsolt felekkel kötött ügyletet, ha

- ◀ annak adóévben elszámolt / elszámolandó ellenértéke - szokásos piaci áron számítva - nem haladja meg a nettó 100 millió forintot;
- ◀ rögzített hatósági ár, vagy jogszabályban egyedileg meghatározott konkrét ár alkalmazásával valósult meg;
- ◀ ingyenes pénzeszközátadás és átvétel történt.

Andersen tipp

A dokumentálandó tranzakciók teljes körű feltérképezéséhez érdemes átgondolni a „láthatatlan” tranzakciókat is; pl. a fiókteleppel kötött ügyleteket, az apportot, a természetbeni osztalék kifizetést, a tőkeleszállítást, garanciavállalásokat, üzletág értékesítést, tevékenységáthelyezést, valamint az ingyenesen nyújtott szolgáltatásokat is.

Milyen elemei vannak a nyilvántartásnak?

A teljes nyilvántartás a következő dokumentumokból áll; egy ún. fődokumentumból, amely a teljes vállalatcsoportot mutatja be, és egy ún. helyi dokumentumból, amely a tranzakciók elemzésén túl tartalmazza a gazdasági elemzés eredményét is.

Az összehasonlítható ügyletek vonatkozásában a gazdasági elemzés keretében szükséges meghatározni a szokásos piaci árat, ártartományt. Az összehasonlító elemzés elvégzéséhez a vizsgált tranzakció jellege (a felek által ellátott feladatok, használt eszközök, vállalt kockázatok és egyéb árazást befolyásoló jellemzők) alapján, az adóhatóság által is használt és elfogadott adatbázisokkal végzünk kutatást.

Andersen tipp

Amennyiben a végső anyavállalat határidőben nem készíti el a fődokumentumot vagy annak összeállítására vonatkozóan a helyi szabályozása alapján nem kötelezett, a csoporttag is kötelezetté válhat a fődokumentum elkészítésére.

A nyilvántartás elkészítése előtt azonban javasoljuk feltárni a kiaknázatlan lehetőségeket, így például

- ◀ Amennyiben releváns, megvizsgálni a társaságiadó-csoport lehetőségét, ugyanis ez a későbbiekben részben mentesíthet a nyilvántartási kötelezettség alól;
- ◀ A szokásos piaci ártartomány alkalmazásában rejlő lehetőségeket;
- ◀ A szabályozási környezetben jelentkező bizonyos aszimmetriák szem előtt tartását.

Mindemellett kiemelt jelentőségű, hogy a megfelelő árképzési módszert használja a vállalat, hiszen ez jelentős befolyással bírhat a kapott eredményekre. Mindez kiemelt fókusz az adóellenőrzések során is.

A szokásos piaci ár elv betartásának elmulasztása számos kockázatot rejt magában.

A nem megfelelő transzferár alkalmazása a többek között a következő adónemekre lehet befolyással

- ◀ A társasági-, a kisvállalati – és a helyi iparüzési adó, innovációs járulék;
- ◀ Az energiaellátók jövedelemadója („Robin Hood”); valamint
- ◀ Az áfaalap és a vámérték meghatározása.

A transzferár nyilvántartás elkészítésének elmaradása az adóhiány megállapításán túl maximum 5 millió forint **mulasztási bírsággal** is járhat, amely a kapcsolt vállalkozásokkal lebonyolított ügyletenként fizetendő. A megfelelően elkészített dokumentáció megléte azonban nem csak a büntetés elkerülése miatt fontos, hanem egy esetleges ellenőrzés, vagy bírósági eljárás (akár hazai, akár nemzetközi) esetén is fontos eszköz lehet az adózó kezében.

Transzferár napjainkban – kiemelt figyelem a jelen gazdasági helyzet okozta kihívásokra

- ◀ Az elmúlt években tapasztalt gazdasági növekedés, fejlődés után az energiaárak jelenlegi alakulása következtében számos iparágban várható visszaesés, ami a pénzügyi eredményeket is nagyban befolyásolja. Ez pedig a transzferárazási folyamatot is megváltoztathatja!
- ◀ Az összehasonlító tranzakciók keresése, valamint azok megbízhatósága is változik, erre pedig az adózóknak folyamatosan figyelemmel kell lennie. A gyorsan változó gazdasági környezet miatt emellett kiemelt szerepe lett annak, hogy minél frissebb pénzügyi adatok kerüljenek alkalmazásra az összehasonlító elemzések során.

Adatszolgáltatási kötelezettség

A transzferár dokumentáció készítésére kötelezettek vállalkozásoknak a társasági adóbevallás részeként ügylet-szintű adatokat is kell szolgáltatni. Ilyen többek között a kapcsolt felekkel lebonyolított ügyletek volumene, az alkalmazott transzferárazási módszer, az adatbázis-kutatások eredményei és az alkalmazott árak.

Szolgáltatások

Szolgáltatásainkkal a transzferárazási ciklus egészén állunk ügyfeleink rendelkezésére.

Tervezés

- 01** Kapcsolt vállalati viszonyok feltérképezése, kapcsolt vállalatok beazonosítása
- 02** A kapcsolt tranzakciók és a dokumentálandó ügyletek feltárása, rendszerezése
- 03** Potenciális „láthatatlan” szolgáltatások, tevékenységek feltárása, a megfelelő árazási stratégia kialakítása
- 04** Tulajdonosi tevékenységek, részvényesi szolgáltatások elemzése
- 05** A vállalatcsoporton belüli szerződések, valamint a meglévő transzferár nyilvántartás áttekintése, véleményezése vagy lokalizálása
- 06** A kapcsolt ügyletek vonatkozásában felmerülő kockázatok azonosítása
- 07** Transzferár tanácsadás, a vállalatnál alkalmazott transzferár elvek felülvizsgálata vagy megtervezése
- 08** Tanácsadás az egyszerű ügyletek (pl. nagyértékű apport, vállalatközi hitel, ingyenes szolgáltatásnyújtás) tekintetében
- 09** Támogatás üzleti átszervezések során, adózási következmények feltárása, piaci ár meghatározása
- 10** Konzultáció a jogszabályi környezet változásai okán; BEPS akcióterv, országokonkénti jelentéstételi kötelezettség (Country-by-Country Reporting – CbCR), adókikerülés elleni irányelv (ATAD)

Implementáció

- 11** Segítség a transzferárazási politika vállalati szintű kialakításában
- 12** Az adóhatóság által elfogadott és használt adatbázisok segítségével összehasonlító elemzés végzése, amellyel alátámasztható az alkalmazott transzferár
- 13** Előzetes ármegeállapítási megállapodás (APA) iránti kérelem elkészítése és benyújtása a Pénzügyminisztérium részére, képviselőt a Pénzügyminisztérium előtt és folyamatos kapcsolattartás
- 14** A transzferár dokumentáció teljes körű elkészítése
- 15** A vállalatcsoport központi dokumentációjának felülvizsgálata, szükség esetén elkészítése
- 16** Segítség az országokonkénti jelentés (CbCR) elkészítésében, teljesítésében
- 17** Támogatás (társasági adóbevallás részeként teljesítendő) adatbejelentő elkészítésében

Nyomonkövetés

- 18** Képviselő az adóhatóság előtt vitás ügyekben, ellenőrzések során, ehhez kapcsolódóan beadványok készítése és szakmai támogatás nyújtása
- 19** A transzferár dokumentáció évenkénti felülvizsgálata, az összehasonlító elemzések frissítése
- 20** Az adatszolgáltatási kötelezettség évenkénti felülvizsgálata

További információkért lépjen kapcsolatba kollégáinkkal!

Jelen dokumentum az elkészítésekor hatályos jogszabályok alapján készült. A dokumentum tájékoztató jellegű és nem minősül adótanácsadásnak, az abban foglaltak felhasználása kizárólag saját felelősségre történhet.

Radnai Károly

Irodavezető Partner

✉ karoly.radnai@hu.andersen.com

Székely György

Irodavezető Partner

✉ gyorgy.szekely@hu.andersen.com

Boár György

Irodavezető Partner

✉ gyorgy.boar@hu.andersen.com

Matuss Gábor

Partner

✉ gabor.matuss@hu.andersen.com

Hegedüs Sándor

Igazgató

✉ sandor.hegedus@hu.andersen.com

Bánkuti Gábor

Menedzser

✉ gabor.bankuti@hu.andersen.com

Andersen Adótanácsadó Zrt.

+36 1 920 6800

1124 Budapest, Csörsz utca 43. MOM Park